

Şafak Vaktinin Kahramanlık Destanı: Büyük Taarruz

Mustafa Kemal Paşa komutasındaki Türk Ordusu 96 yıl önce bugün dünyanın en büyük kahramanlık destanlarından birinin yazıldığı Büyük Taarruz'u başlattı
- 26.08.2018

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk komutasındaki Türk ordusu, 96 yıl önce bugün, dünya tarihinin gördüğü en büyük kahramanlık destanlarından birini yazarak, işgal güçlerini yurttan kovmak için bağımsızlık ateşini, Büyük Taarruz'u başlatarak yaktı.

AA muhabirinin derlediği bilgilere göre, 1919 yılında Birinci Dünya Savaşı sonrası İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşması hükümlerine dayanarak türlü bahanelerle Anadolu'yu işgale başladı, ordusunun cephanesi elinden alınan Türk milleti zor durumda bırakılmaya çalışıldı.

Ünlü yazar Halide Edip Adıvar'ın "Türk'ün Ateşle İmtihanı" kitabında anlattığı işgal günlerinde, itilaf donanması İstanbul'a, Fransızlar Adana'ya, İngilizler Urfa, Maraş, Samsun ve Merzifon'a, İtalyanlar, Antalya ve Anadolu'nun güneybatısına yerleşti. 15 Mayıs 1919'da İtilaf Devletleri'nin izniyle Yunan Ordusu İzmir'e çıkarma yaptı.

Bu durum karşısında Türk milleti, tarih boyunca gösterdiği "millet olma bilinci" içerisinde işgallere karşı Kuvayımiliye hareketini başlattı. İki seçenek vardı; ya işgal güçlerine teslim olunacak ya da yıkılan yakılan bir ülke, yılmaz evlatlarının azmiyle yeniden ayağa kalkacak ve küllerinden doğacaktı.

1920'de TBMM'nin açılması üzerine işgal güçleri tüm baskıcı politikalarını Atatürk ve silah arkadaşları üzerine yoğunlaştırdı, özellikle Batı Cephesi'nde hareketlilik başladı. 1921'de Polatlı'ya kadar gelen Yunan ordusunu püskürtmek, daha birkaç yıl önce tarih literatürüne "Çanakkale geçilmez" sözünü altın harflerle yazdıran vatan evlatlarına düştü.

Sakarya'da 22 gün 22 gece süren kanlı çarpışmaların ardından durdurulan düşman ordusunu tamamen yurttan atmak amacıyla bir yıl kadar süren hazırlık döneminden sonra 26 Ağustos 1922'de Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Büyük Taarruz'u başlattı.

26 Ağustos'ta Kocatepe'de şafak sökerken...

Başkomutan Mustafa Kemal, 26 Ağustos sabahı Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa (Çakmak), Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa (İnönü) ile muharebeyi yönetmek üzere şimdi Afyonkarahisar sınırlarında kalan Kocatepe'de yerini aldı.

Topçu ateşleriyle şafak vakti başlayan hareketin devamında Türk askeri, sabahın ilk ışıklarıyla hücumla geçip Tınaztepe'yi ele geçirdi ve Belentepe ile Kalecik Sivrisi'nden düşmanı uzaklaştırdı.

Taarruzun ilk gününde 1. Ordu birlikleri, Büyük Kaleciktepe ile Çiğiltepe arasında 15 kilometrelik alanda, düşmanın birinci hat mevzilerini ele geçirdi. 5. Süvari Kolordusu, düşman gerilerindeki ulaştırma kollarına başarılı taarruzlarda bulundu, 2. Ordu ise cephede tespit görevini aksatmadan sürdürdü.

Türk ordusu, 27 Ağustos sabahı yine bütün cephelerde yeniden taarruza geçti ve aynı gün Afyonkarahisar, 8. Tümen tarafından düşman işgalinden kurtarıldı. 28 ve 29 Ağustos'ta başarıyla sürdürülen taarruz, düşmanın 5. tümeninin etkisiz kılınmasıyla neticelendi.

29 Ağustos gecesi durum değerlendirmesi yapan komutanlar, hemen harekete geçilip taarruzun kısa sürede sonuçlandırılmasında hemfikir oldu ve planın 30 Ağustos'ta aksamadan uygulanması için gerekli önlemler alındı.

Büyük Zafer ve bir kırık kağıt

Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Türk Ordusu'nun Kurtuluş Savaşı'nda kazandığı en önemli zaferin arifesinde, 30 Ağustos sabahında şimdi belde olan Kütahya'nın Altıntaş ilçesine bağlı Zafertepe Çalköy'de birliklere taarruz emrini verdi.

Onun bizzat yönettiği Dumlupınar'daki meydan muharebesinde kahraman Mehmetçik, Yunan birliklerini Allıören, Keçiler, Kızıldaş deresi yolunun iki yanında tamamen sarıp imha etti. Kızıldaş deresi bölgesinde açık kalan alandan bazı Yunan birlikleri, General Trikopolis, General Diyenis ve birçok Yunan komutanı kaçtı.

Büyük Zafer'in ertesi günü, 31 Ağustos'ta Zafertepe Çalköy'de bir evin bahçesindeki kırık

kağnının üzerine muharebe alanlarının haritasını koyan Başkomutan Mustafa Kemal, Fevzi Paşa ve İsmet Paşa ile durum değerlendirmesi yaparak, Yunanlıların yeniden savunma düzenine geçmesini önlemek ve onları mağlup etmek için İzmir'e girme görüşünde birleşti.

"Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!"

Mustafa Kemal Paşa, Büyük Zafer sonrası 1 Eylül'de Dumlupınar'da, Batı Cephesi'ndeki tüm subay ve erlere okunmak üzere yayımladığı bildiride, şu ifadelerle yer verdi:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Orduları, Afyonkarahisar-Dumlupınar Büyük Meydan Muharebesi'nde, zalim ve mağrur bir ordunun temel varlığını inanılmayacak kadar az bir zamanda yok ettiniz. Büyük ve seçkin ulusumuzun fedakarlıklarına layık olduğunuzu kanıtladınız. Sahibimiz olan büyük Türk ulusu, geleceğine güvenmekte haklıdır. Savaş alanlarındaki başarı ve fedakarlıklarınızı yakından görüp izliyorum. Ulusumuzun size olan övgülerinin iletilmesine aracılık etme görevinin arkasını bırakmayacak, sürekli olarak yerine getireceğim. Ödüllendirme için Başkumandanlığa öneride bulunulmasını, Cephe Kumandanlığına buyurdum. Bütün arkadaşlarımin, Anadolu'da daha başka meydan muharebeleri de verileceğini göz önünde bulundurarak ilerlemesini ve herkesin akıl gücünü ve yurtseverliğinin kaynaklarını kullanarak, yarışmayı bütün gücüyle sürdürmesini talep ederim. Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!"

27 Ağustos'ta Afyonkarahisar, 30 Ağustos'ta Kütahya'nın kurtuluşunu 1 Eylül'de Gediz, 3 Eylül'de Emet ve Tavşanlı'nın kurtuluşları izledi, 9 Eylül'de İzmir'de Yunan Ordusunu denize döken Türk ordusu, Mustafa Kemal Paşa'nın emrini büyük bir başarıyla yerine getirdi.

Verdiği sözü yerine getiremediği için intihar etti

Büyük Taarruz'dan akıllarda kalan en önemli olaylardan biri, 57. Tümen Komutanı Albay Reşat Bey'in, 27 Ağustos'ta Çiğiltepe'nin alınmasının yarım saat gecikmesi üzerine, görevini yerine getirememenin üzüntüsü ile kendisini vurarak intihar etmesiydi.

Kocatepe'den verilen emirle Büyük Taarruz'u başlatan Türk askerleri, taarruzun ilk ve ikinci gününde tüm tepeleri ele geçirmeye başladı. Çiğiltepe'de bulunan Yunan askerlerine karşı direnen 57. Tümen Komutanı Albay Reşat Bey ile Mustafa Kemal Paşa arasında, şu telefon konuşması geçti:

"- Niçin hedefinizi alamadınız?

- Yarım saat sonra bu hedefi alacağım Paşam."

Sonraki yarım saatte Çiğiltepe'yi düşman askerinden alamayan Albay Reşat Bey, "Verdiğim sözü yerine getiremediğim için yaşayamam" diyerek beylik tabancasıyla intihar etti.

Mustafa Kemal Paşa'ya, Çiğiltepe sırtlarında çarpışan 57. Tümen Komutanlığı'nı yeniden telefonla aradığında Albay Reşat Bey'in intihar ettiği söylendi ve "Yarım saat zarfında o mevkiyi almaya size söz verdiğim halde, sözümü yapamamış olduğumdan dolayı yaşayamam" yazdığı notu okundu.

Çiğiltepe, Albay Reşat Bey'in ölümünün 15 dakika sonrasında düşman askerlerinden kurtarıldı.

"Türk Cumhuriyeti'nin temeli burada sağlamlaştırıldı"

Büyük Önder Atatürk, Büyük Zafer'den tam iki yıl sonra, 30 Ağustos 1924'te, Şehit Sancaktar Mehmetçik Anıtı'nın temel atma törenine katılmak üzere Zafertepe Çalköy'e geldi.

Törene katılanlara iki yıl öncesini hatırlatan Atatürk, Büyük Zafer'i şu cümlelerle anlattı:

"Afyonkarahisar-Dumlupınar Meydan Savaşı ve onun son parçası olan 30 Ağustos Zaferi, Türk tarihinin en önemli dönüm noktasıdır. Ulusal tarihimiz çok büyük, çok parlak zaferlerle doludur ama Türk ulusunun burada kazandığı zafer kadar kesin sonuçlu, yalnız bizim tarihimize değil dünya tarihine yeni bir adım vermekte kesin etkili bir meydan savaşı hatırlamıyorum. Besbellidir ki yeni Türk devletinin, genç Türk Cumhuriyeti'nin temeli burada sağlamlaştırıldı, ölümsüz yaşayışı burada taçlandırıldı. Bu alanda akan Türk kanları, bu göklerde uçuşan şehit ruhları, devletimizin, cumhuriyetimizin ölümsüz koruyucularıdır. Türk ulusu burada kazandığı zaferle, açığa vurduğu gücü ve istemiyle, bu belli gerçeği bir kere daha tarihin bağrına çelik kalemle koymuş bulunuyor."

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA